

Kelet és Nyugat

— Felvinczi Takács Zoltán művészeti történeti előadása —

(A Délmagyarország munkatársától) Felvinczi Takács Zoltán, a szegedi Ferencz József-tudományegyetem újonnan kinevezett művészettörténeti tanára, szeged délelőtti rendkívül nagyszerű művészettörténeti előadást tartott a bölcsészkar intézet előadói termében. Az előadásra eljöttek az egyetemi tanárok hiánytalan számban Baló József dr. rektor vezetésével, valamint a város művészetszerető társadalma.

Az előadás előtt Várady Imre dr. bölcsészkar-dékán néhány keresetlen szóval köszöntötte a hallgatóságot; örömeinek adott kifejezést, hogy a bölcsészkar művészettörténeti tanszéke bővült. Ez a tény nagyban elősegíti majd, hogy Szegeden széles rétegben elterjedhessen a művészetek szeretete. Ismertette ezután a dékán Felvinczi Takács Zoltán eddigi munkásságát és bejelentette, hogy az új professzor „Kelet és Nyugat” címen tartja meg vitettképekkel illusztrált előadását.

Felvinczi Takács Zoltán professzor az előadása előtt megköszönte az üdvözlőszavakat; megemlékezett egykori tanáraitól, akiktől a művészettörténetet tanulta. Előadása bevezető részében kihangsúlyozta, hogy amíg nyugaton az élet eszközeit és az egyéniséget ismerik el mindenekelőtt elsőrendű életszemléletnek, addig keleten az ember az élet célját látja és időtlenségben él. A művészettörténetet nyugaton megelőzte az esztétika; a nyugati ember tudományos és gyakorlati, a keleti pedig ösztönökből táplálkozó művészetben él, mert ez az élethez tartozik. Hangsúlyozta az előadó, ezúttal csak a hegyesűcsokat világíthatja meg; a dolgok tüzetes vizsgálata a rendszeres munka keretében végezhető el. Mégis mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a keleti ember fenntartotta az ősember folytonosságát, fölfogását. A további fejtegetés során már megjelent a vásznon Felvinczi Takács Zoltán bőséges gyűjteményének egy-egy fotókópiája. Látjuk, hogy az ősember által rajzolt bölényben mennyi mozgás van és ugyanakkor bemutatta a professzor Velasqueznek azt a híres lovasképet, ahol a lovas a művész megfigyelésének szinte iskolapéldája, a ló pedig úgy hat, mint meredt kőszobor. Az előadó állásfoglalása szerint a kőkorszakból ránkmaradt primitív rajzok valami természetfölötti erőt akartak érzékeltetni. Hiszen ma is vannak primitív népek, illetve primitívségbe süllyedt népek, mint az afrikai busmanok, ahol a férfi vadászat előtt a homokba rajzolja az elejtendő vadállat képét s amikor a nap első sugara ráveti a rajzra fényét, lándzsájával szimbólikusan elejti a föld-terajzolt állatot. Az előadás további részében Felvinczi Takács Zoltán professzor rendkívül szellemes módon, szemléltetően szembeállította a keleti és nyugati művészetet egészen Leonardo Vinciig, Velasquezig és egyidejűleg a közeli és távolkeleti művészet nagy egyéniségeiig.

A rendkívül érdekes és tanulságos művészettörténeti előadást a nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta, majd Baló József dr. rektor mondott köszönetet. Az argonautákhoz hasonlította Felvinczi Takács Zoltánt, aki hosszú és fáradtságos utazások után elhozta Szegedre a művészettörténet aranygyapját.

— Nagy nyeresége az egyetemünknek — mondotta a rektor —, hogy Felvinczi Takács Zoltán professzort hozzánk vezette a gondviselés.

Az előadás zárószavaként Várady Imre dr. bölcsészkar-dékán mondott köszönetet mind az előadó professzornak, mind a megjelent hallgatóságnak.

Indexbe, igazolványba fényképet
legelősből SIMONYI fényképész készít. Széchenyi-tér 8. (Korzó Mozival szemben.)

Nappal ügynök, éjjel betörő

Elfogták a vidéki betörések régóta keresett tettesét

(A Délmagyarország munkatársától) Az egész ország rendőrsége hónapok óta hajszol egy veszedelmes betörőt; Magyarország majdnem minden nagyobb városának rendőrsége ráidőközést adott ki ellene. Szeged, Debrecen, Sopron, Kaposvár, Nagykanizsa, Székesfehérvár rendőrsége kereste állandóan az ismeretlen betörőt, akinek a módszereiből megállapították, hogy egy és ugyanazon személyről van szó. A betörések mindenütt ugyiszólván egyforma módszerrel történtek, a betörő mindenütt főleg ékszerre és más könnyen szállítható értéktárgyra pályázott.

Szeged értesítés érkezett a budapesti rendőrfőkapitányságtól a szegedi rendőrségre, hogy Budapest elfogták a vidéki betörések régóta keresett tettesét. A detektívek néhány nappal ezelőtt megtudták, hogy az egyik terézvárosi kávéház tulajdonosnőjének fivere nagyértékű ékszereket zálogosított el. Megállapították, hogy az elzálogosító rovtomultu, tehát előállít-

tották a rendőrségre és házkutatást tartottak lakásán. A házkutatás során rengeteg ékszer találtak főlhalmozva és egy takarékkönyvet 12 ezer pengőről. Az előállított Kohlberg Ernő 54 éves ügynök rövid faggatás után bevallotta, hogy ő a keresett vidéki betörő. Elmondta, hogy két évvel ezelőtt adta fejét erre a mesterségre. Mint ügynök, vidéki körutakra utazott, néhány napig tartózkodott egy-egy városban azzal az ürüggyel, hogy üzleti ügyeit intézi. A főgondja azonban nem ez volt, hanem az, hogy megállapította, kik a jobb módú polgárok, ezeknél aztán betört éjszaka. Szegeden három, vagy négyzben fordult meg és minden alkalommal gazdag zsákmánnyal tért vissza Budapestre.

Kohlbergnél 50—60.000 pengő értékű holmit találtak, közte olyanokat is, amelyek szegedi betörésből származnak. Az ellopott holmikat a vizsgálat befejezése után visszajuttatják tulajdonosuknak.

Kártérítési pör a megszálló román csapatok által elrekvirált cséplőgép miatt

Az itélőtábla elutasította a kártérítést követelő gazdálkodó keresetét

(A Délmagyarország munkatársától) Az itélőtábla Nagy Antal-tanácsa előtt most fejeződött be az a kártérítési pör, amelyet Mónus Ernő gazdálkodó indított Hódmezővásárhely közönsége ellen. A kártérítési kereset előzménye az 1919-es román megszállás szomorú epizódja; a megszálló csapatok terrorja.

1919-ben a román megszállás idején Mónus Ernő a katonai hatóságoktól fölszólítást kapott cséplőgépének a műszaki csapatok részére való átengedésére; a cséplőgép átvételét Hódmezővásárhely törvényhatósága eszközölte. Az átvételről, illetve átadásról Mónus Ernő elismervényt kapott, a város az esetleges károkért kártérítést fizetését vállalta magára.

A megszállást követő zavaros időkben mind a város, mind Mónus Ernő megfélekedett az elrekvirált cséplőgépről. A gazdálkodó időközben rosszabb anyagi viszonyok közé került és az 1919-ben, a várostól szerzett jogait érvényesíteni akarta. Mivel a közte és a város között meginduló egyezségi tárgyalások nem vezettek eredményre, Mónus Ernő ügyvédje útján 8000 pengő tőkért és kamataiért pört indított a város ellen. Az érdekes kártérítési pört a nyár folyamán Dely Károly dr. törvényszéki bíró tárgyalta. A törvényszék a gazdálkodót elutasította keresetével. Mónus a törvényszék ítéletét megfellebbezte és az itélőtáblától kérte a cséplőgép mai árának megítélését. A tábla a most megtartott föllebbviteli tárgyaláson a következő indokolással utasította el Mónus keresetét: A kártérítési pörnek közvetlenül a megszállás után lett volna helye. A felpe-

res elmulasztotta jogait gyakorolni, ezért a kereset el kellett utasítani. Megállapítható ugyan mulasztás a város részéről, de ez csak az akkori tisztviselők terhére irandó, tehát a pör kimenetelére nézve csak másodlagos kérdés, mert Hódmezővásárhely hatósága a román parancsnokságok intézkedését hajtotta végre a rekvirálásoknál. Mónus Ernő keresete már a kiindulási alapnál is téves, ezért számára a cséplőgép mai értékének összegét megállapítani nem lehetett.

Belehalt sérülésébe a báli verekedés áldozata

(A Délmagyarország munkatársától) Jelen-tette a Délmagyarország, hogy vasárnap éjjel véres verekedés történt Sövényházán. Egy báli mulatság alkalmával ismeretlen támadók súlyosan megsebesítették Papp Péter 19 éves napszámost. A támadók szódásüveggel félhóra verték Papp Pétert, majd elmenekültek.

A napszámost másnap találták meg és szállították a szegedi közkórházba. Papp szerdareggel élet-halál között lebegett, míg szerda hajnalban anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

A csendőrség erélyes nyomozást indított a támadók kézrekerítésére.

AZ OLVASÓ ROVATA

Ut építészen „stilus” a Tisza Lajos-örön

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, nagy csapásként nehezedik erre a városra az építőipar pangása. A szegedi építőiparosok egész nyáron alig dolgoztak. Ami kis építkezés történt, alig jöhet számításba, mint kereseti lehetőség. Építészetileg pedig szörnyű látvány például az az emeletes ház, amelyet a Tisza Lajos-köruttra építettek, a Horthy Miklós-utal szemben. Azt már tudjuk, hogy a skatulyaépítézet háboru utáni divat s abban különbözik nálunk megszokott városi épületektől, hogy gazdaságosabb térkihasználással épül, sima, cirádamentes sima fölülettel. Ez a kétemeletes ház azonban nem tartozik ebbe a stilusba, sőt semmiféle stilusba, mert stilustalan hodály. Valóságban bántja az ember szemét. Kérdezem, nincs Szegeden olyan szerv, amelyik az építésre kerülő terveket fölülvizsgálja és fölülbírálja? Vajjon a városi mérnöki hivatal szakértői nem látják, hogy ezt a „stilus-t” nem szabad a Tisza Lajos-köruttra engedni. Mert az igaz, hogy minden építési tevékenységet engedni, sőt támogatni kell. Ez azonban nem mehet a város fölülének rovására. Tisztelettel: (Aláírás.)

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.

SZEGED, CSEKONICS és VISS-UTCA SAROK

FELSZERELÉSI CIKKEK:

Fehér, vagy fekete céna 1 gombolyag	—02
Káki céna tüvel 1 gombolyag	—06
Bakanesszeg 30 darab	—08
Börzsir 1 doboz	—10
Bekető kefe	—16, —14, —12
Körömkefe szimpla	—14
Fényesítő kefe	—24, —20, —14
Ruhakefe	—38, —24, —14
Borotvaszappan rud, vagy kocka	—14
Fémkeretes tükör	—14
Sárkefe	—24, —20, —18
Fanyelű fogkefe	—22, —18
Borotvatál alumínium	—18
Fénymáz 2 doboz	—18
Celluloid nyelv fogkefe	—24, —20
Fogkefetartó celluloidból	—24
Borotvatál bakalitból	—24
Borotvapenge 8 darab	—24
Fogkrém 1 tubus	—24
Bakanesszir 3 pár	—24
Óriási cipőkrem 1 doboz	—24
Fogkefetartó bakalitból	—28
Önborotvakészülék bakalitból	—38
Önborotvakészülék fémből	—48
Katonaláda festve	P 498